

ŠTÚDIE A ČLÁNKY

Jubilejný ročník Kultúry slova

PAVOL ŽIGO

Jazykovedný ústav L. Štúra SAV, v. v. i.

Riadkami, ktoré práve začínate čítať, vstupuje Kultúra slova do svojho šesťdesiateho ročníka. Základy tohto časopisu orientovaného na jazykovú kultúru a terminológiu položil profesor Jozef Ružička na vedeckej konferencii o kultúre spisovnej slovenčiny v decembri 1966 so zámerom vytvoriť periodikum, ktoré by nebolo iba obľúbeným čítaním pre svojich predplatiteľov, ale stalo by sa účinnou oporou pri tvorbe kultivovaných jazykových prejavov a plnilo by významnú rolu pri formovaní a uštalovaní odbornej terminológie, ktoré v dovtedajšom *Československom terminologickom časopise* nedosahovali dostatočnú mieru rešpektu odbornej verejnosti a používateľov českého a slovenského jazyka.

Kultúra slova je od začiatku vydávania obľúbeným čítaním záujemcov o problematiku jazykovej kultúry aj terminológie. Okrem toho je náš časopis jediným periodikom na Slovensku, ktorého súčasťou je aj popularizácia výsledkov základného aj aplikovaného jazykovedného výskumu. V Kultúre slova sa príspevky uverejňujú len v slovenskom jazyku, no s ohľadom na publicitu a záujem zahraničných slovakistov a slavistov sa pri každom texte uvádzajú aj jeho anotácie spolu s kľúčovými slovami v anglickom jazyku. Mnohí jazykovedci aj krajanovia žijúci v zahraničí majú možnosť čítať články v elektronickej podobe na stránke ústavu (www.juls.savba.sk/ediela/ks).

Primárnym zameraním časopisu Kultúra slova je súčasný slovenský spisovný jazyk, ale okrem tejto problematiky tvoria jeho súčasť pravidelné príspevky o slovenských nárečiach, o vývinových etapách slovenského spisovného jazyka, ako aj o šandardizácii vlastných mien a ich fungovaní v minulosti aj súčasnosti. Organickú súčasť jeho náplne tvoria aktuálne poznatky z výskumu slovnej zásoby, morfológie, syntaxe a pravopisu. Mimoriadnu pozornosť venuje náš časopis ustáľovaniu odbornej terminológie publikovaním jej súpisov, ktoré sú výsledkom spolupráce jazykovedcov so špecialistami z rozličných odborov. Domácou a prekladovou umeleckou literatúrou sa zaoberajú rozbor y jazyka rozličných žánrov s umeleckým zameraním. Pravidelnými príspevkami v stálej rubrike *Zo studnice rodnej reči* sa čitateľom sprístupňujú hodnoty slovenskej slovnej zásoby z hľadiska jej historického vývinu, pôvodu a aj jej územnej členitosti. V rubrike *Rozličnosti* stručne objasňujeme konkrétne jazykové javy, v rubrike *Správy a posudky* prinášame aktuálne správy o jazykovedných podujatiach, recenzie, posudky a rozbor y jazykovej úrovne rozličných publikácií, ale aj medailóny o osobnostiach slovenskej jazykovedy. V časti nazvanej *Spytovali ste sa* odpovedajú jazykovedci na konkrétne otázky, s ktorými sa stretávajú v telefonick e j alebo písomnej jazykovej poradni. Články z oblasti jazykovej kultúry sú spracované prístupnejšou popularizačnou formou, ktorou sa rešpektuje rovnako odborná, profesionálna skupina čitateľov, ale aj bežní používatelia jazyka.

Všetky texty sa pred uverejnením redakčne posudzujú. Od vzniku časopisu boli a aj v súčasnosti sú v redakčnej rade zastúpení nielen jazykovedci z Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV, v. v. i., ale aj zo slovakistických pracovísk slovenských vysokých škôl.

Časopis Kultúra slova má po celé desaťročia mimoriadny význam pri popularizácii výsledkov jazykovedného výskumu a pri starostlivosti o jazykovú kultúru, ako aj pri šírení najnovších poznatkov o slovenčine. Už takmer šesťdesiat rokov existencie nášho časopisu dokazuje, že si našiel svojich pozorných čitateľov. Motiváciou do ďalších ročníkov jeho vydávania je potreba informovať o stave, vývine a fungovaní nášho spisovného jazyka a venovať pozornosť kultúre vyjadrovania vo všetkých oblastiach našej každodennej komunikácie.

Ad multos annos, Kultúra slova!